

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19CoCsp/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219200324
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8219200324.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobkyne H. E., nar. XX.XX.XXXX, P. XXX/XXX, XXX XX P., zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 810 00 Bratislava, o zaplatenie primeraného zadost'učinenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 3Csp/17/2019 - 124 zo dňa 17.02.2020 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 200 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcom rozsahu žalobu zamietol. Žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia primeraného finančného zadost'učinenia voči žalovanému vo výške 688,09 eur a žiadala priznať náhradu trov konania. Nárok odvodzovala od konania vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 2C/47/2015, v ktorom bola ako žalovaná v postavení spotrebiteľky úspešná v rozsahu 688,09 eur, a to s poukazom na § 3 ods. 5 tretia veta a § 4 ods. 2 písm. b) z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

3. Súd prvej inštancie citujúc ustanovenia § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka skonštatoval po vykonanom dokazovaní, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 2C/47/2015-44 z 04.12.2015 žalovaný v označenom konaní uplatnil voči žalobkyni nárok na zaplatenie sumy 1154,88 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 08.02.2012 do zaplatenia a žiadal náhradu trov konania, a to titulom zmluvy o pôžičke č. XXXXXXXX uzavretej 21.12.2010 medzi žalobkyňou a jeho právnym predchodcom - Consumer Finance Holding, a.s. V časti pôvodne uplatneného nároku - o zaplatenie sumy 139,77 eur predstavujúcej zmluvnú pokutu a k nej prislúchajúcemu úroku z omeškania zoberal žalovaný svoju žalobu späť, preto v tejto časti bolo konanie zastavené. Súd označeným rozsudkom uložil žalobkyni zaplatiť žalovanému sumu vo výške 466,79 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,00% ročne zo sumy 466,79 eur od 13.02.2012 do zaplatenia a to v mesačných splátkach po 40 eur, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou

rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo záveru, že zmluva neobsahuje presný údaj o konečnej splatnosti úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a rovnako neobsahuje údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov tak, ako predpokladá § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona. Preto vyhodnotil spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov a v časti výšky úrokovej sadzby zmluvu aj ako rozpornú s dobrými mravmi, keďže výška úrokovej sadzby (23,97 % ročne) značne prevyšovala výšku úrokových sadzieb pri spotrebiteľských úveroch od 1 roka do 5 rokov v čase uzavretia zmluvy (15,13 % ročne). Časť uplatneného nároku súd nepriznal aj s poukazom na ust. § 5b Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vzhľadom na jeho premlčanie (nárok na zaplatenie splátok č. 9 až 12) a priznal len nárok predstavujúci bezúročné splátky č. 13 až 51. Z obsahu tohto rozsudku bolo tiež zrejmé, že žalobkyňa sa v rámci označeného konania 2C/47/2015 aktívne bránila proti nároku uplatnenému voči nej žalovaným tým, že 27.05.2015 podala k doručenej žalobe vyjadrenie, v ktorom namietala nedostatok náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, z toho vyplývajúcu bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru ako aj premlčanie časti uplatneného nároku.

4. Z výsledkov vykonaného dokazovania tak prvoinštančný súd zistil, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov sp. zn. 2C/47/2015 si žalobkyňa úspešne uplatnila svoje práva tým, že sa v konaní aktívne bránila proti uplatnenému nároku a žalovanému vznikol nárok iba na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré z jeho strany boli žalobkyni reálne poskytnuté a v čase uplatnenia žalobného nároku už boli splatné. Po započítaní vykonaných úhrad a zohľadnení premlčanej časti bola žalobkyni uložená povinnosť uhradiť žalovanému sumu 466,79 eur. V označenom rozsudku bolo konštatované porušenie ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka, ktoré zabezpečujú európsky štandard ochrany spotrebiteľa v prípadoch uzatvárania zmlúv o spotrebiteľských úveroch.

5. V ďalšom uviedol s poukazom na citovaný z. č. 250/2007 Z.z., že z hypotézy uvedenej právnej normy v časti, na základe ktorej možno priznať spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanoveného uvedeným zákonom alebo osobitnými predpismi. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká konkrétna majetková ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Pre úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia postačuje, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti proti dodávateľovi na súde. Vo vzťahu k námietke žalovaného s poukazom na § 3 ods. 5 citovaného zákona uviedol, že z uvedeného ustanovenia nevyplýva, aby predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie malo byť podanie žaloby na súde. Spotrebiteľ sa totiž ochrany svojho práva môže domáhať na súde nielen podaním žaloby, ale tiež formou obrany proti uplatnenému nároku. Aj v prípade rozhodovania o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy ak určité plnenie požadované žalobcom nie je priznané, teda žaloba je zamietnutá, je to nutné posudzovať ako úspech spotrebiteľa.

6. Preto vyhodnotil, že právoplatným ukončením konania vo veci samej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 2C/47/2015 bol naplnený predpoklad úspešného porušenia práva, resp. povinnosti umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie. Bol to práve právny predchodca žalovaného, ktorý koncipoval obsah formulárovej zmluvy o úvere, ktorú súd vyhodnotil ako bezúročnú. Podstatným je, že v spore veriteľ uplatňoval aj nároky, ktoré súd prvej inštancie nepriznal z dôvodu, že zmluvu považoval za bezúročnú a bez poplatkov. Veriteľ tak vymáhal nárok, ktorý v dôsledku bezúročnosti zmluvy o úvere mu priznaný byť nemohol a v takom prípade nie je rozhodujúce, kto zmluvu koncipoval, ale kto nároky z takejto zmluvy uplatnil. Každý spotrebiteľ totiž má právo, aby mu bola na podpis predložená zmluva obsahujúca všetky náležitosti vyžadované z. č. 129/2010 Z.z. Možnosť domáhať sa primeraného zadosťučinenia tak nemôže byť odmietnutá len s poukazom na sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úverovej zmluvy (v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/111/2018 zo dňa 18.10.2018).

7. K výške primeraného finančného zadosťučinenia uviedol, že táto nie je predmetom žiadnej právnej úpravy. Súd v rámci voľnej úvahy vyhodnocuje jej primeranosť s ohľadom na konkrétne okolnosti veci. Primerané zadosťučinenie sa skladá z náhrady morálnej ujmy a výdavkov spojených s reparáciou navodeného stavu, ako aj zo satisfakcie za stav, ktorý žalobkyňa musela trpieť. Za nemajetkovú

ujmu je možné považovať každé obmedzenie spotrebiteľovho komfortu, všetko čo mu berie čas a kľud. Základom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je primeranosť a súd ju určuje na základe vlastnej úvahy. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalovaný si v konaní Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2C/47/2015 vo vzťahu k žalobkyni uplatňoval finančné plnenie, na ktoré nemal nárok, ktorý po čiastočnom späťvzati žaloby predstavovalo sumu 548,32 eur. Uvedeným konaním žalovaný vyvolal u žalobkyne stav právnej neistoty, ktorý musela znášať. V predmetnom konaní si žalobkyňa ako spotrebiteľka uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v uvedenom konaní.

8. Prvoinštančný súd vyhodnotil všetky okolnosti daného prípadu a za primerané považoval žalobkyni priznať finančné zadosťučinenie v sume 200 eur. Vzal do úvahy to, že žalovaný požadoval od žalobkyne napriek naplneniu podmienok uplatnenia sankcie voči dodávateľovi založenej na bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj zaplatenie tej časti nároku, ktorý predstavoval úrok a ktorý bol navyše posúdený ako rozporný s dobrými mravmi, čím u žalobkyne nepochybne vyvolal stav neistoty a určitý diskomfort, ktorý bola nútená strpieť. V konaní Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2C/47/2015 bolo preukázané, že žalovaný porušil svoje povinnosti voči žalobkyni, v dôsledku čoho bola žalobkyňa nútená domáhať sa svojich práv prostredníctvom súdu vo forme uplatnenej obrany. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ako nemajetkovej ujmy považoval za dôvodné zohľadniť satisfakčnú, ale hlavne tiež sankčnú funkciu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorej podstatou bolo odradiť dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči spotrebiteľovi. Rovnako prihliadal na to, aby priznané finančné zadosťučinenie nebolo len nástrojom bezdôvodného majetkového obohacovania žalobkyne, nakoľko toto neplní pre spotrebiteľa funkciu odmeňovacu. Bol teda názoru, že suma 200 eur je primeraná pre dovŕšenie satisfakcie porušených práv žalobkyne ako spotrebiteľky a svojim účinkom prispieva k upusteniu od uplatňovania obdobných nekalých praktík voči iným spotrebiteľom. Priznaná suma 200 eur zodpovedá zákonom akcentovanej ochrane spotrebiteľa a má aj dostatočnú sankčnú funkciu, aby žalovaný od obdobného konania v budúcnosti upustil.

9. Výrok o trovách konania odôvodňoval ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Uviedol, že žalobkyňa bola vo veci úspešná v celom rozsahu, lebo v prípadoch, keď rozhodnutie závisí od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu, možno za plný úspech považovať aj rozhodnutie, ktorým bol uznaný základ nároku, ale bola priznaná nižšia suma ako žalobca žiadal (podobne ako to ustanovoval predtým účinný § 142 ods. 3 OSP). V takomto prípade má žalobkyňa právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak pri určovaní výšky trov konania bude základom prisúdená suma. O výške trov konania žalobcu rozhodne súd v súlade s ustanovením § 262 odsek 2 CSP samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré vydá súdny úradník.

10. Proti uvedenému rozsudku, a to proti výroku I. a výroku II. o trovách konania v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Odvolací súd odvolanie posúdil podľa jeho obsahu, aj keď sa v odvolaní uvádza, že je podávané proti výroku II., ktorým súd žalobu v prevyšujúcom rozsahu zamietol. Keďže v ďalšom texte sa uvádza, že odvolateľ navrhuje v napadnutom rozsahu rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť v celom rozsahu a priznať mu voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, odvolací súd posúdil odvolanie, ako odvolanie podané proti výroku I. o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 200 eur a proti výroku III. o trovách konania.

11. Žalovaný namietal nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Tvrdil, že žalobkyňa nespĺňa zákonné podmienky na primerané finančné zadosťučinenie. Jeho podmienkou je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Treba pod tým rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti určených na ochranu spotrebiteľov. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016. Tvrdil, že žalobkyňa neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti určených na ochranu spotrebiteľa. Formálne nedostatky úverovej zmluvy uzavretej jeho právnym predchodcom, podľa ktorého úver sa považoval za bezúročný však nepredstavujú porušenia práv spotrebiteľa. Tvrdil, že žiadne práva žalobkyne ako spotrebiteľky porušené neboli, preto jej nevznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 tretia veta z. č. 250/2007 Z.z. Je neprípustné, aby pre formálne nedostatky zmluvy, pre ktoré už bol veriteľ sankcionovaný stratou nároku na úroky a poplatky, mal byť ešte sankcionovaný druhýkrát v dobe znášania zadosťučinenia. Opätovne zdôraznil, že žiadne práva žalobkyne ako spotrebiteľky porušené neboli, nevznikol jej preto nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 tretia veta z. č. 250/2007 Z.z. Rovnako namietal svoju pasívnu

legitimáciu s poukazom na to, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je možné uplatniť od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitným predpisom zodpovedá. Úverová zmluva bola uzavretá medzi žalobkyňou a jeho právnym predchodcom, spoločnosťou VÚB a.s., pôvodne CFH a.s. Žalovaný nekreoval podmienky úverovej zmluvy, preto sa nemohol dopustiť porušenia práv žalobkyne. Inštitút primeraného zadosťučinenia nemôže plniť funkciu satisfakčnú ani reparačnú. Tiež nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/17/2018 zo dňa 10.04.2018. V ďalšom upriamil pozornosť na zákonné podmienky vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie podľa citovaného zákonného ustanovenia. Žalobkyňa nepreukázala vznik konkrétnej ujmy z jeho strany, preto jej nevznikol nárok na finančné zadosťučinenie. Odvolateľ tiež napadol aj výrok o trovách konania s tým, že prvoinštančný súd pri rozhodovaní o trovách konania porušil zásadu zodpovednosti za výsledok podľa § 255 CSP. Tvrdil, že predmetom sporu je zaplatenie peňažnej pohľadávky vymedzenej žalobkyňou v žalobe. Pri vyhodnotení pomeru úspechu a neúspechu sporiacich sa strán mala žalobkyňa prevažný neúspech, lebo jej bol priznaný nárok na plnenie v sume 200 eur a predmet sporu bol 688,09 eur. Prvoinštančný súd mal žalovanému priznať voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania. Navrhol preto rozsudok v napadnutom rozsahu zmeniť, žalobe v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

12. K odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa nevyjadрила.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajskému súdu v Prešove dňa 27.10.2020 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

14. Odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP uvádza, že v celom rozsahu sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutom rozsahu, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozhodnutia. Na doplnenie a zdôraznenie správnosti, ako aj k odvolacím dôvodom uvádza, že napadnutý rozsudok spĺňa zákonné predpoklady riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 CSP. Odvolacia námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok nezodpovedá preukázaným skutkovým okolnostiam, preukazujúcich základ nároku je nedôvodná. Je potrebné zdôrazniť, že žalobkyňa si svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie uplatňuje v súvislosti s konaním Okresného súdu Bardejov vo veci sp. zn. 2C/47/2015, v ktorom sa aktívne a úspešne bránila proti teraz žalovanému, v dôsledku čoho prvoinštančný súd v časti zamietol žalobu a v časti zastavil konanie pre späťvzatie žaloby, a tak z uplatnenej sumy 1.154,88 eur s prísl. bolo žalobe vyhovené iba čo do sumy 466,79 eur. Nárok bol uplatňovaný v súvislosti so zmluvou o pôžičke č. 5006748, uzavretej dňa 21.12.2010 medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného, ktorú súd, z dôvodov chýbajúcich zákonných ustanovení, vyhodnotil ako bezúročnú a bez poplatkov. Proti uvedenému rozsudku nebolo podané odvolanie, preto nadobudol právoplatnosť 15 dní po jeho doručení stranám sporu. Odvolací súd tak rovnako, ako aj súd prvej inštancie má za to, že žalovaný v súvislosti s uvedenou úverovou zmluvou sa domáhal v konaní 2C/47/2015 nárokov, ktoré mu nemohli byť priznané, čím sa chcel obohatiť na úkor spotrebiteľa - žalobkyne v tomto konaní a to až do žalovanej výšky.

15. Takého konanie žalovaného, ktorý si neoprávnene uplatnil žalobou voči spotrebiteľke nárok na zaplatenie sumy 1.154,88 eur na základe úverovej zmluvy, uzavretej hoci aj s jeho právnym predchodcom, ktorá neobsahuje zákonné údaje a obsahovala neplatné ustanovenia, ktoré boli v rozpore so zákonom, je nutné považovať za porušenie práva spotrebiteľa - žalobkyne, ktorá sa aktívne bránila v uvedenom konaní, čím bola v konečnom dôsledku čo do sumy 688,09 eur úspešná. Z toho vypláva, že tvrdenie odvolateľa, že nie je splnený predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nie je správnym. Je totiž možné z uvedeného rozhodnutia vyvodiť, že práve porušením povinnosti právneho predchodcu žalovaného pri uzatváraní úverovej zmluvy a konaním žalovaného, ktorý si nedôvodne uplatňoval z takejto zmluvy voči žalobkyni na súde nedôvodné nároky, došlo k situácii, že napriek uzavretej zmluve bez zákonných náležitostí žalovaný požadoval od žalobkyne sumu vyššiu, na akú mal nárok. Na veci nemôže zmeniť nič ani tvrdenie odvolateľa, že úverovú zmluvu so žalobkyňou neuzatváral on, ale jeho právny predchodca, lebo bol to práve žalovaný, ktorému v konaní OS Bardejov pod sp. zn. 2C/47/2015 nebola priznaná celá ním žalovaná suma. Bolo právoplatné rozhodnuté tak, že

v časti bola zamietnutá žaloba a v časti bolo konanie zastavené pre späťvzatie žaloby, a to celkom čo do sumy 688,09 eur.

16. Podľa § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 z. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladu, ktorým je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej z. č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi od subjektu, ktorý za to zodpovedá. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy aj o existencii nejakej ujmy. Je totiž bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla alebo nie, pretože aj podľa § 3 ods. 5 druhá veta cit. zákona, účinného do 09.06.2013 postačovala iba možnosť vzniku takejto ujmy, čo aktuálne znenie uvedeného ustanovenia ani nevyžaduje. Je preto potrebné vychádzať z toho, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

18. Odvolací súd ešte dodáva, že čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom, alebo aj ich právnym nástupcom, voči uplatnenému nároku. V prejednávanom prípade sa žalobkyňa aktívne, hoci v postavení žalovanej, bránila a tým uplatňovala svoje práva v konaní proti žalobe žalobcu, v terajšom postavení žalovaného. Žalovaný je preto v tomto spore pasívne legitimovanou stranou a žalobkyni svedčí aktívna legitimácia.

19. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hrozacej žalobkyni v súvislosti s tým, že žalovaný sa chcel na jej úkor v konaní OS Bardejov sp. zn. 2C/47/2015 v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou o pôžičke bezdôvodne obohatiť o sumu 688,09 eur, ktorú požadoval. Z uvedenej sumy bola súdom prvej inštancie priznaná ako zadosťučinenie iba suma 200 eur. Je potrebné dodať, že ustálenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je realizované na základe úvahy súdu, ktorý v predmetnej veci svoje myšlienkové pochody odôvodnil aj čo sa týka určenia, pričom súd druhej inštancie nemal dôvod vstupovať do jeho úvahy.

20. K výške primeraného finančného zadosťučinenia je potrebné uviesť, že aj odvolací súd má za to, že priznaná suma 200 eur zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke satisfakciu a mala by odradiť dodávateľov, resp. aj ich právnych nástupcov od ďalšieho prípadného porušovania práv spotrebiteľov. Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia bolo prihliadnuté na všetky skutkové okolnosti daného prípadu. Aj odvolací súd vychádzal z toho, že žalobkyňa sa úspešne bránila a tým uplatňovala svoju obranu proti žalovanému v konaní sp. zn. 2C/47/2015 Okresného súdu Bardejov v postavení žalobcu. Je pritom potrebné opätovne zdôrazniť, že je bez právneho významu pri uplatňovaní primeraného finančného zadosťučinenia to, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože nie je, podľa aktuálneho znenia právnej úpravy v § 3 ods. 5 cit. zákona požadovaná aj prípadná hrozba ujmy, no pri určení výšky finančného zadosťučinenia je možné vychádzať z hrozacej ujmy, ktorá žalobkyni objektívne hrozila (čo vyplýva z vyššie uvedeného konania OS BJ). Vzhľadom na porušenie práva

spotrebiteľky - žalobkyne žalovaným je priznaná výška finančného zadosťučinenia určená súdom prvej inštancie vo vzťahu k porušenému právu a skutkovým okolnostiam prípadu primeraná.

21. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že za daného stavu, s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na všeobecnom súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne a súčasne zodpovedá svojmu účelu, ktorým je poskytnutie satisfakcie spotrebiteľovi a odradenie dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa.

22. Odvolací súd tiež uvádza, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uvádza právne dôvody, pre ktoré žalobe v časti vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekomformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu SR iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (viď uznesenie NS SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5Cdo/218/2010 a uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 08.06.2016, sp. zn. I. ÚS 188/06).

23. Keďže v odvolaní sa namieta aj nesprávne právne posúdenie veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, t.j. náležitý právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. O nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie v predmetnom konaní však nejde. Súd prvej inštancie správne aplikoval príslušné právne predpisy na zistený skutkový stav.

24. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj ostatnými odvolacími námietkami, ktoré neboli spôsobilé privodiť zmenu rozhodnutia v napadnutom rozsahu.

25. K výroku rozsudku o trovách konania odvolací súd uvádza, že správne bola žalobkyni priznaná ich náhrada v rozsahu 100 %. Keďže výška priznanej sumy vyplývala z úvahy súdu, bolo namieste žalobkyni aj s poukazom na čl. 3 CSP priznať nárok na 100 % náhradu trov konania, a to z prisúdenej sumy tak, ako to správne súd prvej inštancie uviedol aj do výroku rozsudku o trovách konania a správne to aj odôvodnil.

26. Z týchto dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalovaného za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu výrokov I. a III. ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

27. Keďže proti výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol, nebolo podané odvolanie, tento výrok v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP nadobudol právoplatnosť.

28. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a nasl. CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bol voči v dovolacom konaní neúspešnému žalovanému priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Aj o výške trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne ((dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).